

Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Dekret niniejszy dotyczy gospodarstw rolnych, nadanych w trybie osadnictwa rolniczego na obszarze Ziemi Odzyskanych.

Art. 2. 1. Osoby, które posiadają gospodarstwa rolne i prowadzą je osobiście lub przez członków rodziny, żyjących z nimi we wspólności gospodarczej, a do dnia wejścia w życie niniejszego dekretu nie nabyły ich własności, stają się z mocy prawa właścicielami tych gospodarstw.

2. Wraz z gospodarstwem rolnym przechodzą na własność posiadaczy gospodarstw:

- a) inwentarz żywy,
- b) zabudowania i inwentarz martwy, stanowiące przynależność gospodarstwa i potrzebne do jego prowadzenia.

Art. 3. Własność gospodarstw rolnych i ich przynależności jest przedmiotem dziedziczenia.

Art. 4. 1. Prawo własności nie rozciąga się na część gospodarstwa rolnego, przekraczającą 15 ha użytków (gruntów ornych, łąk, pastwisk, gruntów leśnych oraz gruntów pod wodami), a gdy chodzi o gospodarstwo hodowlane — 20 ha użytków, jak również na te zabudowania, urządzenia gospodarcze i inne przedmioty inwentarza martwego, które nie są potrzebne do prowadzenia gospodarstwa rolnego w tych rozmiarach.

2. Minister Rolnictwa może w poszczególnych uzasadnionych przypadkach podwyższyć określone wyżej normy obszarowe o $\frac{1}{2}$.

Art. 5. 1. W celu poświadczenia własności gospodarstwa rolnego i jego przynależności powiatowa komisja ziemska wydaje z urzędu akty nadania, które zawierają określenie osób uprawnionych oraz powierzchni gruntów i innych składników gospodarstwa rolnego.

2. Akty nadania wydane na podstawie dotychczasowych przepisów są poświadczeniem własności, o którym mowa w ust. 1.

Art. 6. 1. Granice gospodarstw rolnych oraz ich szacunek ustala orzeczenie o wykonaniu aktu nadania. Orzeczenie to wydaje z urzędu prezydium powiatowej rady narodowej.

2. Prawomocne orzeczenie o wykonaniu aktu nadania jest podstawą wpisu w księdze wieczystej prawa własności i wierzytelności z tytułu należności przypadającej za gospodarstwo rolne.

3. Prezydium powiatowej rady narodowej zgłasza z urzędu wnioski o dokonanie wpisu w księdze wieczystej.

Art. 7. 1. Władza nie może zmienić granic gospodarstwa rolnego po wydaniu orzeczenia o wykonaniu aktu nadania. Przed wydaniem tego orzeczenia granice

gospodarstwa rolnego mogą być zmienione w związku z regulacją i jedynie w tym przypadku, gdy to jest potrzebne dla racjonalnego rozmieszczenia gospodarstw.

2. Przy zmianie granic gospodarstw rolnych władza nie może bez zgody zainteresowanego zmniejszyć obszaru gospodarstwa rolnego, jeżeli mieści się ono w granicach norm określonych w art. 4.

3. Prezydium powiatowej rady narodowej może za zgodą zainteresowanego powiększyć posiadane przez niego gospodarstwo rolne do norm, określonych w art. 4.

Art. 8. W przedmiocie zbycia, dzierżawy i zastawu gospodarstw rolnych stosuje się odpowiednio przepisy dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 6 września 1944 r. o przeprowadzeniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 3, poz. 13).

Art. 9. Nadzór nad działalnością powiatowych i wojewódzkich komisji ziemskich w sprawach urformowanych niniejszym dekretem sprawuje Główna Komisja Ziemska.

Art. 10. W sprawach osadnictwa rolnego na obszarze Ziemi Odzyskanych, nie unormowanych przepisami niniejszego dekretu, stosuje się przepisy dekretu z dnia 6 września 1946 r. o ustroju rolnym i osadnictwie na obszarze Ziemi Odzyskanych i b. Wolnego Miasta Gdańska z tym, że osoba, która po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu otrzyma akt nadania, staje się właścicielem tego gospodarstwa na zasadach niniejszego dekretu.

Art. 11. Przepisy niniejszego dekretu nie naruszają postanowień dekretu z dnia 16 sierpnia 1949 r. o wymianie gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 367).

Art. 12. Kto udaremnia lub utrudnia ochronę albo uregulowanie własności gospodarstw rolnych, nadużywając swego stanowiska lub nie dopełniając czynności, do których w myśl niniejszego dekretu jest zobowiązany, podlega karze więzienia do 3 lat.

Art. 13. 1. Ilekroć w dekreście niniejszym jest mowa o gospodarstwach rolnych, rozumie się przez to również działki gruntowe.

2. Ilekroć w dekreście niniejszym jest mowa o obszarze Ziemi Odzyskanych, rozumie się przez to również obszar b. Wolnego Miasta Gdańska.

Art. 14. Wykonanie dekretu porucza się Ministrowi Rolnictwa.

Art. 15. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Minister Rolnictwa: *J. Dąb-Kociol*

341

DEKRET

z dnia 6 września 1951 r.

o obszarach szczególnie ważnych dla obrony kraju.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 26 maja 1951 r. o upoważnieniu Rządu do wy-

dawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 235) Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Rada Ministrów może na wniosek Mi-

nistra Obrony Narodowej uznać pewne obszary za szczególnie ważne dla obrony kraju i wprowadzić na nich ograniczenia praw: własności, posiadania, użytkowania i używania nieruchomości, przebywania lub zamieszkiwania oraz wykonywania określonych czynności (np. dokonywania pomiarów, zdjęć topograficznych lub fotograficznych, prowadzenia handlu obnośnego, obwoźnego lub przedsiębiorstw usługowych itp.).

2. Rada Ministrów w każdym przypadku określi szczegółowo obszar i ustali ograniczenia praw wprowadzane na tym obszarze oraz określi, czy i w jakim zakresie stosuje się do tego obszaru przepisy dotyczące lokalizacji ogólnej i szczegółowej oraz przepisy prawa budowlanego w przedmiocie wznoszenia, przebudowy lub zmian budynków w granicach obszarów warownych i w rejonach umocnionych.

Art. 2. 1. Kto w prawach własności do nieruchomości lub w innych prawach związanych z nieruchomością ponosi szkodę rzeczywistą z powodu wprowadzenia ograniczeń wymienionych w art. 1 albo też z powodu odmowy zezwolenia na wykonywanie tych praw, ma prawo do odszkodowania od Państwa.

2. Prawo do odszkodowania nie służy osobom, które w chwili wprowadzenia ograniczeń na podstawie niniejszego dekretu były już w tym samym rozmiarze na podstawie dotychczasowych przepisów ograniczone w swych prawach związanych z nieruchomością.

3. Prawo do odszkodowania gaśnie po upływie trzech lat, licząc od chwili wprowadzenia ograniczeń bądź uprawomocnienia się orzeczenia odmawiającego zezwolenia na wykonanie prawa.

4. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia właściwość władz, zasady ustalania i wypłaty odszkodowania oraz tryb postępowania w tych sprawach.

Art. 3. Rada Ministrów określi zasady współdziałania władz państwowych zainteresowanych w wykonywaniu niniejszego dekretu oraz uprawnień tych władz w stosunku do ludności na obszarach uznanych za szczególnie ważne dla obrony kraju.

Art. 4. Istniejące na mocy dotychczasowych przepisów ograniczenia w obszarach warownych i rejonach

umocnionych zachowują moc do czasu wydania dla tych obszarów przepisów wymienionych w art. 1.

Art. 5. Do czasu wejścia w życie przepisów przewidzianych w art. 2 ust. 4 stosuje się do roszczeń o odszkodowania z tytułu ograniczeń wymienionych w art. 4 przepisy dotychczasowe.

Art. 6. Rada Ministrów może na wniosek Ministra Obrony Narodowej uchylić ograniczenia praw istniejące na obszarach warownych i w rejonach umocnionych (art. 4) jak również ograniczenia wprowadzone na podstawie art. 1.

Art. 7. Rada Ministrów określi sposób powiadomienia ludności obszaru uznanego za szczególnie ważny dla obrony kraju o wprowadzeniu lub uchyleniu ograniczeń praw oraz o uprawnieniach władz państwowych w stosunku do ludności na tym obszarze.

Art. 8. 1. Kto wykracza przeciw przepisom wydanym na podstawie niniejszego dekretu albo nie stosuje się do zarządzeń władz powołanych do wykonania tego dekretu, podlega karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 4.500 zł albo obu tym karom łącznie.

2. Orzekanie następuje w trybie postępowania karno-administracyjnego.

Art. 9. Tracą moc:

- 1) rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. w sprawie uznawania pewnych obszarów i miejscowości za obszary warowne lub rejonu umocnione (Dz. U. R. P. Nr 55, poz. 483),
- 2) ustawa z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych na obszarach warownych i rejonach umocnionych (Dz. U. R. P. Nr 19, poz. 124) oraz
- 3) wszelkie przepisy prawne b. państw zaborczych, dotyczące twierdz i umocnień.

Art. 10. Wykonanie dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Obrony Narodowej i zainteresowanym ministrom.

Art. 11. Dekret wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: **B. Bierut**

Prezes Rady Ministrów: **J. Cyrankiewicz**

Minister Obrony Narodowej: **K. Rokossowski**

Prenumerata Dziennika Ustaw R. P. wynosi: z załącznikami — rocznie zł 60.—, półrocznie zł 36.—, bez załączników — rocznie zł 45.—, półrocznie zł 27.—. Prenumeratę Dziennika Ustaw R. P. przyjmuje się na okres co najmniej półroczny (od 1.I i od 1.VII). Prenumeratę przyjmuje Administracja Wydawnictw P. R. M. w Warszawie, ul. Bracka 20a oraz Punkt Sprzedaży w Łodzi, ul. Nowotki 21 (gmach Sądu Hipotecznego). Konto czekowe P. K. O. Warszawa Nr I-1999/416.

Reklamacje z powodu niedoręczenia poszczególnych numerów wnosić należy do Administracji Wydawnictw P. R. M. w terminie 10 do 15 dni po otrzymaniu następnego numeru.

Redakcja: Prezydium Rady Ministrów — Biuro Prac Ustawodawczych, Warszawa, ul. Krakowskie Przedm. 46/48.
Administracja: Administracja Wydawnictw P. R. M. ul. Bracka 20a.

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Drukar. Ministerstwa Sprawiedl. w Warszawie, ul. Nowowiejska 6.